

Článek II.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a ministerstvu spravedlnosti se ukládá, aby je provedlo.

Tusar v. r.

Švehla v. r.

Dr. Horáček v. r.

Dr. Veselý v. r.

Habrman v. r.

Staněk v. r.

Prášek v. r.

Dr. Winter v. r.

Klofáč v. r.

Dr. Heidler v. r.

Stříbrný v. r.

Hampl v. r.

Čís. 437.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 21. července 1919,

jmž se stanoví organizační řád pro poskytování úvěru živnostníkům válkou poškozeným ve Slezsku a moravských enklavách.

Podle zákona ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. zák. a nař., se nařizuje:

Článek I.

I. Účel úvěru pro živnostníky válkou poškozené (čl. I. zák.).

§ 1.

Účelem úvěru pro živnostníky válkou poškozené, jest poskytnouti příslušníkům živnostenského stavu v čl. II. uvedeným úvěrové pomoci, aby udrželi neb zřídili živnosti v těch případech, ve kterých nemohou ji dosáti dostatečnou měrou pravidelným živnostenským úvěrem.

Pod slovem „úvěr“ v dalším znění tohoto organizačního řádu dlužno rozuměti úvěr pro živnostníky válkou poškozené.

II. Okruh účastníků (čl. II. zák.).

§ 2.

Úvěru tohoto může se dostat:

- a) Majetníkům podniků živnostenských a obchodních, kteří již před válkou provozovali samostatně živnost, která však ve válce poklesla, nebo úplně zanikla bez jejich viny jejich službou vojenskou, službou pro válečné účely, nebo všeobecnými válečnými poměry; výjimečně též živnostníkům, kteří byli při vypuknutí války pomocníky;
- b) vdovám a dětem po těchto živnostnících k dalšímu provozování živnosti.

Nárok na úvěr mají vdovy a děti po živnostnících pod a) uvedených, provozuje-li se podnik dále na jejich vrub dle § 56, odst. 4. živn. řádu, aneb jestliže opověděly touž svobodnou živnost, která smrtí manžela neb otce zanikla.

III. Podmínky úvěru.

§ 3.

Ve všech případech § 2. jest účastenství v úvěru závislo na podmínce, že žadatel skutečně úvěrové pomoci potřebuje a že ji také jest hoden.

Zpravidla má tento úvěr býti omezen na takové živnosti, které zařaděny jsou do III. neb IV. třídy všeobecné daně výdělkové, aneb dle svého rozsahu budou do nich pravděpodobně zařaděny.

Živnostníci, kteří si mohou bez velkých obtíží opatřiti dostatečný úvěr pravidelným, jsou vyloučeni z tohoto úvěru; rovněž tak majetníci podniků, které již před válkou byly blízky zániku, aneb o kterých je nepochybně, že nemohou býti trvale zachovány. Pravděpodobnost úspěchu je také podmínkou úvěru dle § 2, lit. a) poslední věty.

Poskytnutý úvěr není na překážku, aby dlužník požíval pravidelného úvěru živnostenského.

Úvěru poskytuje se jen k tomu, aby živnostenský podnik byl vybudován a dále veden. K úhradě osobních potřeb neb výživy žadatelovy, nebo k vypořádání starších jeho závazků nesmí býti tohoto úvěru použito.

IV. Způsob úvěru.

§ 4.

Úvěr jest úročný a dlužno jej ve stanovených lhůtách splatiti. Jednotlivému živnostníkovi může býti tento úvěr povolen zpravidla nejvýše do 6000 K.

Úvěru poskytuje se na směnku nebo na dluhopis, avšak i v tomto posléz uvedeném případě jest dlužník povinen podepsati vedle dlužního úpisu i směnku.

Od dlužníka budtež požadovány jistoty zřízením rukojemství, hypoteky, zástavou cenných papírů, pojišťky na život a pod., pokud jich může dle svých poměrů poskytnouti bez podstatných obtíží. Manželka dlužníková aneb družka žijící s ním ve společné domácnosti nechť přistoupí za všech okolností k jeho závazku jako spoludlužnice.

Dále jest dlužník povinen na dobu trvání úvěrního poměru pojistiti si u tuzemského ústavu svůj podnik i se skladem surovin a zboží, jakož i ostatní svůj movitý a nemovitý majetek proti ohni a dáti pojišťku opatřiti vinkulační doložkou, že bude pojištěný obnos pojištěnci vyplacen jen se souhlasem zemského komitétu.

I kdykoliv později, pokud úvěrní poměr trvá, může býti na dlužníkovi požadováno, aby za úvěr dal jistotu, neb danou jistotu doplnil, jest-li toho potřebí k zabezpečení úvěru a může-li to dlužník učiniti bez podstatných obtíží.

Při výplatě úvěru budiž toho dbáno, aby bylo zabezpečeno náležité upotřebení úvěru. K tomu konci může úvěr místo v penězích býti poskytnut

také v surovinách nebo v zařízení dílenském za pomoci vhodných organizací odborných, zejména živnostenských nákupních a strojových družstev.

Dlužník je povinen vésti řádné účetní záznamy, z nichž musí být patrné použití úvěru.

Pokud se poskytují příplatky úrokové z veřejných prostředků (čl. V. zák.), jest úrok z úvěru pro všechny dlužníky jednotný; sazbu jeho ustanovuje čas od času ministerstvo obchodu v dohodě s ministerstvem financí způsobem pro ústavy úvěr ten poskytující závaznými, při čemž bude dle možnosti dbáno toho, aby úrok byl co možno nízký a stálý. Zatím činí úrok nejvýše 4 ze sta ročně. Úroků z prodlení se ustanovení toto netýká. Mimo úrok smějí býti dlužníku účtovány jen skutečné hotové výlohy, nikoli však provise.

§ 5.

Každý úvěr má býti splácen ve lhůtách nejvýše pololetních a má býti takto splácen postupně nejdéle do 11 let; splácení počíná až po uplynutí prvního roku a splátky kapitálové pro další prvá tři léta mohou býti stanoveny částkami nižšími.

Dlužník může úvěr splatiti i předčasně kdykoliv.

Od věřitele může však úvěr býti vypovězen jen v těchto případech:

- a) zjistí-li se, že úvěr byl vylákan předstíráním nepravdivých skutečností, anebo, že ho nebylo použito pro živnost dlužníkovu;
- b) zanikne-li živnostenský závod dlužníkov, na příklad proto, že živnostník zemřel nebo živnosti se vzdal, ji zcizil, nebo že mu byla odňata;
- c) jestliže dlužník převzatých závazků neplní, ačkoliv by tak při dobré vůli činiti mohl;
- d) jestliže dlužník svévolně odepře dáti jistotu dle § 4, odst. 5. dodatečně požadovanou;
- e) jestliže se majetkové poměry dlužníkovy před uplynutím původně stanovené lhůty ke splacení z jakéhokoliv důvodu tak příznivě utvářejí, že může úvěr bez nesnází splatiti;
- f) lze-li s určitostí za to míti, že podnik, pro který úvěr byl poskytnut, nedá se udržeti, a byla-li by dalším ponecháním úvěru ohrožena bezpečnost tohoto úvěru.

Výpověď jest zpravidla tříměsíční. Dle okolností, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení, může býti výpovědní lhůta zkrácena.

V případech odst. b) může býti úvěr za posavadních podmínek ponechán dlužníkovu nástupci v živnosti, převezme-li veškeré závazky z poměru úvěrního.

Ustanovení § 14., odst. 6. o lhůtě k podání žádosti za úvěr pro tento případ neplatí.

V. Orgány úvěru.

A. Zemský komitét.

§ 6.

Do zemského komitétu vysílají po 2 zástupcích ministerstvo obchodu, ministerstvo financí, zemská správní komise pro Slezsko, obchodní a živnostenská komora pro Slezsko a ústřední svazy družstev živnostenských pro Moravu a Slezsko, po 1 zástupci zemská správa politická, zemský slezský ústav na zvelebování živností, slezský zemský svaz obchodních gremií a obchodních společenstev v Opavě, obchodnická jednota československá v Brně, ústřední svaz slezských živnostenských družstev a společenstev v Opavě, ústřední jednota českých živnostníků a živnostenských organizací v Opavě, svazy spořitelů, ústřední jednoty hospodářských společenstev, Jednota založen v Praze a slezská zemská komise pro péči o vrátivší se vojáky; dále vysílají po 1 zástupci česká, německá a polská města a obce v zemi. Volba těchto zástupců měst a obcí ponechává se jich příslušným svazům, a není-li takové organizace, ustanoví je zemská správní komise.

Jedná-li a rozhoduje-li zemský komitét o úvěrech pro živnostníky v moravských enklavách, nastupují na místo zástupců zemské správní komise pro Slezsko 2 zástupci zemského výboru moravského, pokud země Morava bude ručiti za tyto úvěry.

Sídlem zemského komitétu jest Opava.

Dva nebo více činitelů mohou jmenovati zástupce společného, kterému přísluší tolik hlasů, kolik činitelů zastupuje.

Uvedení činitelé jmenují za každého zástupce náhradníka, jenž nastoupí, je-li zástupce zaneprázdněn.

Uvedení činitelé jmenují své zástupce a jich náhradníky v zemském komitétu trvale, mohou je však kdykoliv odvolati a nahraditi zástupci jinými.

Dostaví-li se do schůze zemského komitétu jen jeden zástupce (náhradník) těch činitelů, kteří mají právo vysílati dva zástupce, hlasuje i za druhého nepřítomného zástupce.

Zemský komitét volí ze svého středu na každé tříletí předsedu a potřebný počet jeho náměstků, jakož i potřebný počet referentů a zapisovatelů. Funkce referentská a zapisovatelská může býti též vznesena na úředníky kanceláře zemského komitétu.

Schůzi ustavující svolá obchodní a živnostenská komora a její zástupce předsedá této schůzi.

Funkce členů zemského komitétu jest úřadem čestným; činitelům v komitétu zastoupeným jest zůstaveno, aby svým zástupcům nahradili ztrátu času a výlohy cestovní. Členové komitétu, jakož i úředníci kanceláře

jeho, kteří obstarávají práce zemského komitétu, jsou vedle jiných povinností plynoucích z jejich úředního postavení, zejména povinni zachovávat nejpřísnější mlčení o úředních záležitostech vůči každému, komu nejsou povinni o záležitostech těch učiniti sdělení úřední.

§ 7.

Schůze zemského komitétu svolává předseda dle potřeby a jest povinen svolati schůzi, požádá-li o to ministerstvo obchodu, ministerstvo financí, neb zemský výbor, nebo obchodní a živnostenská komora anebo pět jiných členů zemského komitétu. Pozvání ke schůzi budtež zaslána alespoň na čtyři dny předem a budtež v nich stručně uvedeny předněty, o kterých má býti jednáno.

Předseda určuje pořad jednání, řídí schůze a spolu se zapisovatelem podepisuje zápis o usneseních ve schůzích učiněných.

Zemský komitét může se usnášeti, je-li ve schůzi jeho přítomna alespoň $\frac{1}{4}$ členů. Usnášení děje se většinou hlasů přítomných. K povolení úvěru jest třeba většiny $\frac{2}{3}$ přítomných. Předseda hlasuje spolu a jeho hlas rozhoduje při rovnosti hlasů.

Má-li se povolit usnesením zemského komitétu úvěr nad 6000 K, jest potřebí, aby byli přítomni zástupci státu, země i příslušné komory a aby všichni souhlasili s usnesením.

Má-li předsedající za to, že usnesení komitétu jest formálně neplatné, nebo že komitét překročil meze své působnosti, nebo porušil závažné zájmy veřejné a trvá-li komitét přes jeho námitky na svém usnesení, jest oprávněn zastaviti výkon usnesení až do rozhodnutí ministerstva obchodu, kterému jest věc bez odkladu předložiti. Ministerstvo obchodu jest mimo to oprávněno z moci úřední zrušiti usnesení komitétu, trpí-li vadami výše uvedenými.

Tato ustanovení platí obdobně pro užší výbory zemským komitétem snad zřízené.

Korespondenci a účetnictví zemského komitétu obstarává kancelář zemského komitétu, která jest přičleněna kanceláři zemského slezského ústavu na zvelebování živností. Písemná vyřízení podpisuje předseda zemského komitétu spolu se zodpovědným úředníkem.

Výlohy osobní i věcné spojené se zařízením a udržováním této kanceláře hradí stát polovinou, země čtvrtinou a obchodní a živnostenská komora rovněž čtvrtinou.

Rozpočet těchto výloh schvaluje ministerstvo obchodu v dohodě s ministerstvem financí.

§ 8.

K působnosti zemského komitétu náleží:

1. Organisovati a řídití akci úvěrovou v zemi;

2. ustaviti a řídití kancelář zemského komitétu, jmenovati její personál a konati nad ním moc disciplinární pokud by nešlo o personál přidělený jiným úřadem;

3. míti v patrnosti povolené úvěry;

4. sčítovati platy postihující veřejné ručitele ze záruky za povolené úvěry, převzaté dobrovolně anebo povinně po zákonu ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. zák. a nař. státu československého;

5. při jednotlivých žádostech o úvěr, pokud tato působnost nepřejde na okresní (místní) komitét;

a) konati šetření o žádostech,

b) povolovati úvěry, stanoviti podmínky úvěru v mezích tohoto organizačního řádu a přikazovati povolené úvěry peněžním ústavům,

c) požadovati dodatečně jistotu, neb doplnění jistoty za povolený úvěr,

d) rozhodovati, byla-li žádost za úvěr okresním (místním) komitétem zamítnuta a žadatel odvolal se k zemskému komitétu,

e) rozhodovati o povolení úvěru nad 6000 K,

f) rozhodovati o předčasné výpovědi úvěru,

g) povolovati nástupci v živnosti dlužníkově, aby převzal úvěr,

h) uznávati jednotlivé úvěry za nedobytné;

6. rozdělovati příplatky úrokové mezi ústavy úvěr poskytující;

7. podávati ministerstvu obchodu a financí výroční zprávy o stavu úvěrové akce, jakož i jiné zprávy, výkazy a dobrozdání, o které úřad tento požádá;

8. vyjadřovati se o zamýšlených změnách sazby úrokové pro dlužníky, jakož i příplatků úrokových pro ústavy úvěry poskytující;

9. voliti ze svého středu užší výbory a vymezovati jejich působnost a stanoviti řády pro jejich jednání;

10. vydávati závazné instrukce v mezích tohoto organizačního řádu.

K působnosti uvedené pod 4. a 6. může zemský komitét přibrati ústřední svazy družstev živnostenských.

§ 9.

Užší výbory zemským komitétem zřízené vyřizují úkoly, které jim byly zemským komitétem přikázány a které mohou záležeti v přípravě usnesení komitétu, v jich vyřizování, anebo v samostatném obstarávání věcí zemskému komitétu příslušejících.

Zejména usnášení o věcech týkajících se jednotlivých úvěrů (§ 8., čís. 5), může býti přeneseno všeobecně na užší výbor zemského komitétu, nebo na několik takových výborů; do výborů s touto působností musí však vždycky býti pojeti po jednom zástupci ministerstva obchodu, ministerstva financí, zemské správní komise pro Slezsko, obchodní a živnostenské komory, jakož i ústředních svazů družstev živnostenských.

B. Okresní a místní komitáty.

§ 10.

Pro obvod každého soudního okresu budiž dle možnosti utvořen okresní komitát.

V městech s vlastním statutem zřídí se se souhlasem zemského komitátu potřebný počet místních komitátů. Také v jiných velkých městech může se schválením zemského komitátu býti zřízeno jeden nebo více komitátů místních. Rovněž tak může se schválením zemského komitátu pro více sousedních okresů soudních býti zřízen komitát společný.

Místní komitáty v městech s vlastním statutem budtež složeny po jednom ze zástupců zemské správní komise pro Slezsko, zemské politické správy, města s vlastním statutem, berní správy, obchodní a živnostenské komory, všech živnostenských společenstev a jich okresních jednot, které jsou v obvodu místního komitátu, jakož i všech peněžních ústavů, které jsou v obvodu místního komitátu a přihlášily se k poskytování úvěru.

Okresní (místní) komitát budiž složen po jednom ze zástupců zemské správní komise pro Slezsko, okresní politické správy, berní správy, okresního města, ostatních obcí v okresu, obchodní a živnostenské komory, všech živnostenských společenstev a jich okresních jednot, jakož i všech peněžních ústavů, které jsou v obvodu okresního (místního) komitátu a přihlášily se k poskytování úvěru.

Na tyto zástupce se vztahuje, co řečeno bylo v § 6, odst. 4. až 7. a 10.

Obce okresu vyjma okresní město zastupuje v okresním (místním) komitátu zástupce těmito obcemi vyslaný, který však nehlasuje při povolování úvěru. K rozhodování o žádostech z obcí v obvodu okresního (místního) komitátu, vyjma okresní město, podaných, nutno přizvat zástupce obce, již se týče, který má v tom případě právo hlasovací.

Hned, jakmile tento organizační řád bude vyhlášen, svolá okresní politická správa v nejkratší lhůtě starosty všech obcí, aby si zvolili zástupce v okresním komitátu a jeho náhradníka.

Dále předloží okresní politická správa všem peněžním ústavům v politickém okresu po 3 výtiscích organizačního řádu s vyzváním, aby do 8 dnů prohlásily, chtějí-li úvěry poskytovat a aby v kladném případě jmenovaly svého zástupce do okresního komitátu i jeho náhradníka.

Současně vyzve okresní politická správa berní správy, zemskou správní komisi pro Slezsko, okresní města, obchodní a živnostenskou komoru a všechna živnostenská společenstva a jich okresní jednoty v politickém okresu, aby do 8 dnů jmenovaly své zástupce do okresních komitátů a jich náhradníky.

Neprodleně po uplynutí této lhůty svolá okresní politická správa zástupce jmenované do okresních měst k ustavení se okresních (místních) komitátů, k dojednání jich organizačních a jednacích řádů a volbě funkcionářů.

Ustavení okresního (místního) komitátu dlužno ihned oznámiti komitátu zemskému a předložití zápis o ustavující schůzi, jakož i jeden exemplář organizačního a jednacího řádu pro okresní neb místní komitát.

Zemský komitát neprodleně oznámí okresní politické správě, bere-li ustavení se okresního (místního) komitátu a jeho organizační a jednací řád na vědomí.

Každou změnu tohoto organizačního a jednacího řádu ještě oznámiti zemskému komitátu a připojití opis zápisu o schůzi, v níž příslušné usnesení se stalo. Změna stane se pravoplatnou, jestliže zemský komitát do 14 dnů ode dne, kdy ho oznámení došlo, neprohlásí, že změnu nebere na vědomí.

V městech s vlastním statutem nastupuje na místo okresní politické správy obecní rada.

Organizační a jednací řád okresního (místního) komitátu musí obsahovati ustanovení o tom, který místní úřad neb ústav obstaráváti bude písemnosti a účetnictví okresního, resp. místního komitátu, při čemž budiž nejprve přihlášeno k úvěrním družstvům živnostenským a záložnám živnostenským.

Peněžní ústavy mohou se i po uplynutí lhůty v odst. 8. uvedené přihlásiti k poskytování úvěrů a jmenovati zástupce a náhradníka do okresního (místního) komitátu.

§ 11.

Zřídí-li se v některém obvodu okresní neb místní komitát a bylo-li jeho zřízení vzato zemským komitátem na vědomí, náleží jemu:

1. Organizovati a řídití úvěrovou akci ve svém obvodu;

2. vykonávati samostatně na místě zemského komitátu při jednotlivých žádostech za úvěr úkony uvedené v § 8, odst. 5., lit. a) až c).

O úvěrech, které nedosáhly souhlasu ve schůzi přítomných zástupců státu, tudíž zástupců okresní politické správy v městech s vlastním statutem (zemské politické správy) a berní správy, dlužno ihned podati zprávu zemskému komitátu doloženou spisy a opisem zápisu o schůzi a jen když zemský komitát do 14 dnů po té nepodá námitek proti povolení úvěru, platí pro úvěr tento záruka veřejných činitelů dle čl. IV., lit. a) až e) zákona ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. zák. a nař. státu československého.

Do lhůty 14 dnů nepočítá se doprava poštovní. Podá-li zemský komitát námítky, rozhodne o po-

volení úvěru definitivně jeho plehární schůze neb schůze užšího výboru zemského komitétu.

Byla-li žádost o úvěr okresním (místním) komitétem zamítnuta, může se žadatel odvolati k zemskému komitétu, který vyžádá si zprávu od okresního (místního) komitétu a rozhodne s konečnou platností.

3. Podávati zemskému komitétu do 8 dnů po každé schůzi zprávu o učiněných usneseních, zejména výkaz povolených úvěrů za účelem patrnosti (§ 8, č. 3), dále všeobecná dobrozdání a návrhy, jakož i podávati mu výroční zprávy o stavu úvěrové akce ve vlastním obvodu i jinaké zprávy a výkazy, kterých sobě zemský komitét vyžádá.

O okresních (místních) komitétách platí obdobně ustanovení § 7, odst. 3. a 5., s tou změnou, že na místo ministerstva obchodu nastupuje zemský komitét.

C. Místní peněžní ústavy úvěr poskytující.

§ 12.

Každý ústav, který se přihlásí k poskytování úvěru, jest povinen odevzdati okresní politické správě 2 výtisky tohoto organizačního řádu, opatřené prohlášením ústavu, že jsou mu jeho ustanovení známa a že se jim podrobuje.

Jeden z těchto 2 výtisků zašle okresní politická správa zemskému komitétu.

Ústav tento jest pak povinen úvěry mu přikázané poskytnouti a bdíti nad řádným jich použitím, pečovati o to, aby úroky a splátky řádně byly spláceny, směnky včas obnovovány, pojistné placeno atd. a opatřiti vše, čeho na ochranu úvěru jest potřebí.

Ocitne-li se dlužník v prodlení, jest ústav povinen vyšetřiti, proč nebylo placeno, a shledá-li závažné důvody pro předčasnou výpověď úvěru, bez průtahů učiniti zemskému komitétu v tom směru návrh. Je-li nebezpečí v prodlení, opatříž ústav sám ihned, čeho je potřebí k zajištění pohledávky.

Každou měrou jest peněžní ústav povinen nejdéle do 30 dnů ode dne splatnosti ohlásiti zemskému komitétu neplacení, jakož i důvody pro sečkání dluhu, které snad dlužníkovi z vážných příčin povolil. Lhůta 30denní počíná dnem následujícím po dni splatnosti, případně po dni, kterého byla směnka postihem ústavu vrácena.

§ 13.

Nedbá-li peněžní ústav, jenž přikázaný mu úvěr poskytl, povinností jemu uložených, ručí za škodu tím způsobenou činitelům záruku poskytujícím dle občanského zákona; kromě toho může býti zemským komitétem vyloučen z účasti na

úvěru a úvěry jim poskytnuté přenesou se pak na jiný ústav. Takový výrok zemského komitétu jest konečný.

VI. Řízení o žádostech.

§ 14.

Žádost o úvěr budiž podána u toho peněžního ústavu, který dle přání žadatele má úvěru poskytnouti, a to na jednotném tiskopise, jež bude míti na skladě okresní (místní) komitét.

Je-li peněžní ústav, u něhož žádost byla podána, přihlášen k akci úvěrní aneb současně se přihlašuje, postoupí tuto ihned tomu okresnímu (místnímu) komitétu, v jehož obvodu žadatel bydlí, aneb není-li ho, zemskému komitétu.

Nebyla-li žádost o úvěr peněžním ústavem přijata proto, že se peněžní ústav nepřihlásil k akci úvěrní a přihlásiti se nehodlá, obrátí se žadatel na jiný peněžní ústav k akci úvěrní přihlášený, nebo na okresní (místní) komitét.

Úvěrní družstva a živnostenské záložny v ústředních svazech sdružené, předkládají žádosti u nich podané, není-li okresního neb místního komitétu, zemskému komitétu u svých svazů.

Okresní (místní), případně zemský komitét přikáže úvěr při jeho povolení tomu ústavu, kde žádost byla podána.

Pro podávání žádosti ustanovena jest pro-
padná lhůta, která činí:

1. pro žadatele, kteří v den vyhlášení tohoto organizačního řádu jsou v občanském výdělečném povolání, jeden rok od vyhlášení řádu;

2. pro žadatele, kteří se teprve později do občanského výdělečného povolání vrátí, dva roky ode dne, kdy byl propuštěn z vojenské služby neb služby pro válečné účely.

V případech, kdy pro skutečnosti, jež nejsou v moci žadatelově, není možno, aby podnik živnostenský ihned byl obnoven neb zřízen, postačí k zachování nároku na úvěr záznam u okresního (místního) komitétu, jenž musí se státi v uvedené jednorocní neb dvouleté lhůtě.

§ 15.

V žádosti o úvěr dlužno uvéstí zejména:

1. jméno, povolání, stav (ženatý, svobodný, vdovec), počet dětí, den a rok narození, rodiště a příslušnost a nynější bydliště žadatelovo, jakož i jeho bydliště před válkou;
2. označení a sídlo podniku, pro který se úvěr požaduje;
3. zdali a jak se žadatel, nebo jeho otec neb manžel (běželi o další provozování živnosti dle § 56, odst. 4. živnostenského řádu aneb o provozování nově opověděné živnosti svobodné, jakou zemřelý otec neb manžel provozoval) války zúčastnil a kdy se vrátil do občanského stavu;

4. zda a který podnik a jak dlouho žadatel samostatně provozoval před odchodem do služby válečné, nebo před vznikem okolností, které přivodily úpadek nebo poklesnutí podniku;
5. z jakých důvodů podnik žadatelův upadl nebo poklesl;
6. třídu a obnos daně výdělkové z podniku živnostníkovy, předepsané v posledních třech letech jeho trvání;
7. výkaz veškerého majetku (aktiv i pasiv) a příjmů žadatelových, po případě průkaz, že bylo povoleno přiročí dle čl. VII. zák.;
8. velikost požadovaného úvěru a udání, kde a jakého pravidelného úvěru žadatel požívá, neb kde mu byl odepřen;
9. návrh, jaké splácení má být stanoveno a jaké jistoty žadatel nabízí;
10. průkaz o pojištění podniku se skladem i ostatním majetkem žadatelovým proti ohni;
11. účel, ke kterému má být úvěru přímo použito;
12. zdali žádá živnostník výplatu úvěru v hotovosti, nebo v surovinách, nebo v dílenském zařízení, s udáním důvodů;
13. udání, zdali a jaké veřejné pomoci se žadatel již dostalo buď ve způsobu podpory, nebo ve způsobu úvěru.

K žádosti buďtež připojeny potřebné listinné doklady, jako vojenské listiny, platební rozkazy o dani výdělkové, knihovní výtah o nemovitém majetku a hypotečních dlužích, stvrzenka na poslední pojistnou prémii a pod. Průkaz živnostenského oprávnění žadatele musí být v každém případě předložen.

§ 16.

Orgán povoláný k vyšetření žádosti (okresní či místní komitét, po případě zemský komitét) provede šetření co nejrychleji a nejvhodněji (pomocí živnostenského společenstva, místních peněžních ústavů, obchodní a živnostenské komory, obce pobytu a pod.).

Doplněná žádost budiž pak s určitým návrhem předložena orgánu úvěry povolujícímu (zpravidla okresnímu či místnímu komitétu, jinak zemskému komitétu).

VII. Opatřování prostředků k poskytování úvěru.

§ 17.

Jako pravidlo předpokládá se, že místní peněžní ústav pověřený prováděním úvěru bude mít k tomu dosti vlastních peněžních prostředků.

Nastane-li u místního peněžního ústavu přece potřeba opatřit si peněžní prostředky pro úvěry, učiní tak reeskontem směnky z úvěrů

zpravidla u ústředního svazu družstev živnostenských.

Živnostenská úvěrní družstva a živnostenské záložny reeskontují směnky z úvěrů u svých ústředních svazů, kteréž opět mohou směnky tyto dále reeskontovati.

K eskontu přijímají se směnky i se šesti-měsíční splatností.

Všecky reeskonty smének z úvěrů, jež byly provedeny jinde než u ústředních svazů družstev živnostenských, musí reeskontující ústav oznámiti do 3 dnů zemskému komitétu.

VIII. Působnost ústředních svazů družstev živnostenských.

§ 18.

Působnost živnostenských družstev a záložen při úvěru soustřeďuje se v jejich ústředních svazech. Zejména:

- a) ústřední svazy jsou zástupci přičleněných družstev a záložen v zemském komitétu a v jeho užších výborech;
- b) z obvodů, ve kterých není okresního neb místního komitétu, předkládají se žádosti o úvěr u svazových družstev a záložen, podané zemskému komitétu příslušným svazem;
- c) rovněž předkládají se u svazů zprávy a výkazy přičleněných družstev a záložen požadované dle § 11, č. 3;
- d) živnostenská družstva a záložny ústředním svazům přičleněné jsou s reeskontem smének z úvěrů odkázány výhradně na své svazy;
- e) úrokové příplatky budou svazovým družstvům a záložnám poukazovány jejich svazy.

IX. Působnost vládní.

§ 19.

Ministerstvo obchodů vykonává dozor nad činností zemského komitétu, jeho kanceláře a ústředních svazů družstev živnostenských jakožto jeho výkonných orgánů.

X. Ručení veřejných činitelů za závazky z úvěrů (čl. IV., odst. 1., 2., 3. a 5. zák.).

§ 20.

Za závazky z úvěru poskytnutých dle tohoto organizačního řádu ručí ústavu úvěr poskytujícímu dle čl. IV. zákona ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. zák. a nař. státu československého

- a) stát československý až do 50%,
- b) země až do 20%, a to v moravských enklavách země Morava, jinde ve Slezsku země Slezsko,

- c) obchodní a živnostenská komora až do 10%,
d) obec až do 10%.

Pro příslušnost činitelů uvedených pod a) až d) jest rozhodno sídlo živnostenského závodu, nebo sídlo hlavního závodu, pro jehož majetníka byl úvěr povolen, v den povoleného úvěru.

XI. Záruka peněžních ústavů úvěr poskytujících (čl. IV., odst. 4. zák.).

§ 21.

Zbývajících 10% záruky za úvěry poskytnuté dle tohoto organizačního řádu nese peněžní ústav, který úvěr poskytl; zřídí-li se pak společný oddělený podnik pro úvěry, sdružené ústavy podle úmluvy, a není-li jí, rukou společnou a nerozdílnou.

XII. Příplatky úrokové (čl. V. zák.).

§ 22.

Ministerstvo obchodu bylo zmocněno, aby v dohodě s ministerstvem financí povolovalo úrokové příplatky ke zlevnění úvěru. Příplatky budou uhražovány z polovice státem, ze tří desetin zemí a ze dvou desetin příslušnou obchodní a živnostenskou komorou.

Pokud poskytní se tyto úrokové příplatky z prostředků veřejných, ustanovuje ministerstvo obchodu, vyslechnuvši zemskou správní komisi pro Slezsko, a obchodní a živnostenskou komoru, v dohodě s ministerstvem financí úrokovou sazbu pro eskontování směn z úvěrů.

Zatím platí pro ústavy úvěry přímo poskytující úroková sazba 4% a úrokový příplatek 1%, pro ústřední svazy družstev živnostenských eskontní sazba nejvýše 5% ní bez příplatku úrokového.

Poukazování příplatků děje se pololetně na základě výkazů, jež ústavy mající na ně nárok předkládají budou zemskému komitétu.

XIII. Úlevy berní a poplatkové (čl. IX. zák.).

§ 23.

Ku podpoře úvěru (čl. I.) poskytuje se těchto úlev berních a poplatkových:

1. Veškerá právní jednání, všechny listiny, podání a úřední úkony, jichž vyžadovati budou organizace a provádění úvěru, jsou s vynětím směn a soudního řízení osvobozeny od kolikových a přímých poplatků; toto poplatkové osvobození platí zejména:

a) pro organizační statuty a jednací řady orgánů úvěru, které podle organizačního řádu (čl. III.) mají býti ustanoveny, pokud by tyto akty jakožto soukromoprávní smlouvy společenské podle všeobecných ustanovení poplat-

kové povinnosti byly podrobeny, dále pro společenské smlouvy ústavů peněžních, pokud takové smlouvy by byly zřízeny výhradně pro příbrání ústavů peněžních k součinnosti v úvěru, a konečně pro veškerá podání nebo právní listiny a úřední úkony, jež vyskytnou se při úředních stycích orgánů úvěru s úředními orgány autonomní a státní správy;

b) pro ona, podle všeobecných ustanovení poplatná právní jednání a právní listiny a jinaké úřední úkony (úřední ověřování a pod.) a vůbec pro veškeré, podle všeobecných ustanovení poplatné právní akty, jichž vyžadovati budou povolování úvěru, dále zaúčtování, listinné osvědčování, výplata a její potvrzení, zajištění, vkladné z knihovního zajištění úvěru a výrazné kvitance.

Pro takové právní listiny, jichž podle povahy nemusí použito býti výlučně k účelům úvěru, jest poplatkové osvobození, které se povoluje podle předchozího odstavce podmínečno.

Podle bodu 5. připomenutí k tarifu poplatkového zákona z 9. února 1850, č. 50 ř. z., nutno na osvobozených listinách, není-li účel vyhotovení již zjevný z jich obsahu, uvést klausuli: „Osvobozeno od koliků a poplatků dle čl. IX. zákona ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. zák. a nař. státu československého, o úvěru pro živnostníky válkou poškozené“.

2. Provozování úvěrních obchodů z těchto úvěrů, jež se děje ve společném podniku několika zúčastněných ústavů úvěr ten poskytujících a jež bude účetnický samostatno, požívá výhod § 85 a § 100, odst. 11. zákona ze dne 25. října 1896, č. 220. ř. z., upraveného novelou ze dne 23. ledna 1914, č. 13. ř. z.

Tomuto společnému podniku přísluší také osvobození od 20% (všeobecné) přírážky válečné a od přírážky rentabilitní podle čl. I., § 1, čís. 3 cís. nařízení ze dne 28. srpna 1916, č. 280 ř. z.

O společném podniku účastněných ústavů ku provozování úvěrních obchodů z úvěrů pro živnostníky válkou poškozené povede se zcela samostatný, přesný účet, který bude úplně oddělen od účetnictví podniků jednotlivých účastněných ústavů samých.

Účetní závěrky společného podniku budtež dle § 110 zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z., i s dokladem o schválení jich a s výkazem o účasti jednotlivých ústavů předkládány každoročně příslušným vyměřovacím úřadům berním.

Dále budiž zřízena a vyměřovacímu úřadu předložena registrovaná smlouva společenská, která upravuje vzájemné právní poměry účastněných ústavů a míru účasti jich na společném podniku.

Ústavy na společném podniku účastněné, jež při zdaňování svých vlastních podniků poží-

vají již výhod §§ 85 a 100, odst. 11. cit. zákona, nepozbývají těchto výhod, když účastníci se poskytování úvěru tohoto vcházejí v úvěrní styky s nečleny.

Článek II.

Ministru průmyslu, obchodu a živností se ukládá, aby provedl v dohodě s ministrem financí a ministrem spravedlnosti toto nařízení.

Článek III.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Tusar v. r.

Švehla v. r.	Dr. Heidler v. r.
Habrman v. r.	Houdek v. r.
Hampl v. r.	Dr. Veselý v. r.
Dr. Horáček v. r.	Prášek v. r.
Staněk v. r.	Stříbrný v. r.

Čís. 438.

Zákon ze dne 22. července 1919

o státní podpoře při zahájení soustavné elektrisace.

Na základě usnesení Národního shromáždění nařizuje se:

Oddíl I. Finanční účast státu.

§ 1.

Na soustavnou elektrisaci v státě československém, která má za účel co možno nejdokonalší využitkování všech přírodních zdrojů energie a hospodárné její rozvedení ve všeobecném zájmu, povoluje se částka 75,000.000 K, jež v letech 1919 až 1928 zařaděna bude ve lhůtách do státního rozpočtu.

§ 2.

Peněz těchto použije ministerstvo veřejných prací na vybudování vodních elektráren a na účast státu na elektrických podnicích tvořících podstatnou část soustavné elektrisace československého státu, v nichž zastoupeny budou země neb korporace místní samosprávy, které buď samy aneb s dosavadními elektrárenskými družstvy neb svazy převezmou spolu se státem alespoň šedesát procent základního kapitálu podniku a zajistí si trvale rozhodující vliv na jeho správu.

§ 3.

Roku 1919 uvolní se z povolených prostředků 8,000.000 korun.

Oddíl II. Elektrické podniky všeužitečné.

Prohlášení podniku za všeužitečný.

§ 4.

1. Podniky pro výrobu nebo dodávku elektrické energie pro všeobecnou potřebu (elektrické podniky), náležející státu neb zemi neb korporacím místní samosprávy neb smíšeným společenstvem, v nichž veřejné korporace účastněny jsou alespoň šedesát procenty kapitálu, aneb společenstvem zřízeným podle § 2, dále podniky jimi projektované, slouží-li soustavné elektrisaci, může ministerstvo veřejných prací po dohodě se účastněnými ministerstvy a účastněnými zemskými autonomními správami prohlásiti za všeužitečné.

Toto prohlášení nahraňuje koncesi k živnostenskému provozování výroby a rozvodu elektrické energie podle ministerského nařízení ze dne 25. března 1883, č. 41 ř. z.; na Slovensku podle uherského zákonného čl. XVII z r. 1884.

2. Za stejných podmínek mohou býti prohlášeny všeužitečnými elektrické podniky výdělkových a hospodářských družstev podle zákona ze dne 9. dubna 1873, č. 70 ř. z., na Slovensku podle uherského zákonného čl. XXIII. z roku 1898 (zákon ze dne 15. dubna 1919, č. 210 Sb. zák. a nař.) zřízených, vyhoví-li tato družstva a jejich podniky dalším podmínkám, které ministerstvo veřejných prací vydá nařízením.

Žádost za prohlášení podniku za všeužitečný.

§ 5.

1. K žádosti za prohlášení elektrického podniku za všeužitečný nutno připojit průkaz o jeho právní existenci, o účasti veřejných korporací na podniku a veškeré podklady, z nichž je patrné zařízení podniku po stránce právní, technické a hospodářské.

2. Ve výměru, jímž se podnik prohlašuje za všeužitečný, budou vymezena jeho práva, jakož i povinnosti v zájmu veřejném, zejména v zájmu obrany státu i vůči interesentům.

Výhody finanční.

§ 6.

1. Elektrickému podniku může býti uděleno právo vydati v určité sumě dílčí dlužní úpisy.

Pro tyto platí obdobně předpisy zákona ze dne 27. prosince 1905, č. 213 ř. z. (na Slovensku uherského zákonného čl. XXXVI z r. 1876).

2. Ministerstvo financí může všeužitečným elektrickým podnikům propůjčiti dočasně výhodu, že částky sloužící k zúrokování zápůjček hypotéárně zajištěných neb uzavřených na prioritní obligace nebo jiné dlužní úpisy nemají býti zahrnovány v základ pro zdanění podle druhé hlavy